

LB473:1,2,9,10; 10^e gebod; Ps.1:1-2; Gal.5:13-26; Opw343; Gk107;1; Gk155:4,5

Wees niet langer jaloers maar verlang naar een zuiver hart!

1. Jaloezie: hoe diep kan dat gaan. Wat zou je je schamen als iedereen wist wat je soms van binnen soms denkt, voelt, wilt. Soms merk je iets van de binnenkant van de ander: waar het hart vol van is, stroomt de mond van over. De repeterende formulering van het 10^e gebod maakt duidelijk dat niet begeren maar **iets begeren van je naaste** zonde is.
2. Strafwetgeving formuleert op concreet gedrag: niet stelen bijv. Is het niet bijzonder dat het 10^e gebod onzichtbare dingen verbiedt? Daarmee wordt duidelijk gemaakt door God dat het Hem om ons hart gaat. En dat Hij wel weet hoe het er daar aan toe kan gaan. De HC heeft het daarom niet veel over gebod 10 maar blikt terug naar alle geboden en stelt de vraag waarom je over de 10 geboden zou willen/moeten preken.
3. Preken over de 10 geboden heeft als doel dat je inzicht krijgt in jezelf en meer gaat begrijpen van Gods verlangen. Vooral als het gaat om vergeving (rechtvaardiging) en vernieuwing (heiliging). Een diep besef dat je van binnen niet klopt en een diep verlangen dat het van binnen steeds meer wel gaat kloppen! Dat je de intense strijd van Galaten 5 en Romeinen 7 onder ogen ziet en aangaat. Daarvoor is de Heilige Geest nodig en daarom is gebed nodig (vanaf HC45) dat 'het belangrijkste is in de dankbaarheid'.
4. Voordat je nu gaat denken dat het christelijk leven benepen en zuinig is als het gaat om verlangen: dat is niet zo! Verlangen en begeren zijn mooie woorden. We zijn geschapen om te verlangen en te begeren. Maar dan wel het goede! Verlangen naar God, naar het paradijsleven en dus naar het doen van de 10 geboden. Verlangen om iemand uit één stuk te worden, met dezelfde binnen- en buitenkant. Omdat je geschapen bent naar zijn beeld en Hij dat Zelf ook helemaal is. Dat je daarom wilt leven vanuit genoeg. Tevreden omdat je kind van God mag zijn. Leer van Jezus die ons voering in zuiver leven en verlangen naar God. De Geest neemt uit Christus en geeft aan ons. Begeer dat!

Gesprekspunt, kindfragment, citaten, bijbelrooster

1. Wanneer kom(t) jij/u de 10 geboden tegen? Ben je daar blij mee? Welke springt eruit? Zou je dat eens willen delen met iemand? Vraag de ander en Vader in de hemel om hulp zodat je verder kunt groeien. Verlang naar het paradijs en leef vanuit dat verlangen.
2. 😊😊😊😊 voor de kinderen: s . ms kr . . gt je vri . . dje of vri . . di . . etje iets moois. Het is n . . t m . kk . lijk m . . r d . n m . . t je proberen om blij te zijn v . . r h . m of haar. D . t l . kt a . s je w . . t dat G . d v . n je houdt en d . t dat genoeg is. G s!
3. 'Een gezonde omgang met ambitie en verlangen maakt je niet gefrustreerd en zorgt ervoor dat je een prettig mens blijft in de omgang met anderen. De jacht naar meer zorgt voor stress en burn-out. Maar waar vind ik echte vreugde? Word ik echt gelukkig als ik altijd maar meer heb? De mens die sneller wordt, wordt ook steeds eenzamer. Vooruitgaan ten koste van een ander maakt dat ik alleen kom te staan. Jezus gaf zichzelf aan anderen. Hij deed zijn leerlingen voor hoe te leven vanuit het 'genoeg'. Zijn leven was vol van de vreugde in God. Altijd was Hij bezig, maar met de dingen van zijn Vader (Luc.2,49). Zijn geluk maakte anderen gelukkig. Door Jezus te volgen, begin ik mij die levenshouding eigen te maken'
4. 'Hier leer je God kennen als een unieke wetgever. Een wetgever heeft gezag. Wat in de wet staat moet je doen. En als burger houd je je er ook aan. Waar je 100 mag rijden. Zo dwingt de wetgever, met flitspalen, dat je doet wat de wet zegt. Maar hij kan je niet dwingen dat je het er mee eens bent. Integendeel: we betalen de boete en zijn kwaad op de flitspaal. Zo kan er afstand groeien. Afstand tussen wat je doet en wat je ervan vindt. En dat is nu juist funest voor een mens. Dat wil God niet. Er moet niets tussen zitten. Daarom zoekt God ons hart. Hij wil ons helemaal'
5. **Bijbelrooster:** zondag Rom.13:8-14; maandag Mat.6:19-34; dinsdag Rom.7:7-25; woensdag 1Joh.2:15-17; donderdag Gen.39 (vs.12); vrijdag 2Sam.11 (vss.3-4); zaterdag 1Kon.3 (5.9 verlangen mag!). Liefhebbers: Spr.4 (23); Spr.27:19-20; Gen.3:1-6; Gen.4:1-8

LB473:1,2,9,10; 10^e gebod; Ps.1:1-2; Gal.5:13-26; Opw343; Gk107;1; Gk155:4,5

Blok 1. Jaloers... Stikjaloers. Ja, geef maar toe, je bent het. .. Ik ben het...

Op iemand met veel vrienden, op iemand met een mooiere baan.

Op iemand die er leuker uit ziet. Op iemand bij wie alles lijkt te komen aanwaaien.

Op iemand die zo lekker in z'n vel zit en zo stabiel is.

Op iemand die nu een relatie heeft met je ex.

Op iemand die altijd zo gezond is.

Of op spullen van een ander. De auto, de mobiele telefoon, het huis.

En wat kan er een enorme kracht achter schuil gaan!

De nieuwe partner van jouw ex kun je wel vermoorden, en soms gebeurt dat ook.

Er worden auto's in brand gestoken: als ik het niet heb, dan jij ook niet.

Je kunt er enorm depressief van worden.

Jaloezie, begeerte: het kan je helemaal in beslag nemen. Je wereld kleuren.

Spreuken 27:4 zegt het zo: Woede is wreed, razernij is als een stortvloed maar wie is tegen jaloezie bestand?

Zou je hier hardop in de kerk willen vertellen, of thuis voor de computer hoe het zit met jouw begeren? Wat wil je van die ander? Op wie ben je jaloers?

Nee, dat houd je voor jezelf. Dat houd je diep van binnen.

Dat vermoed ik. Dat begrijp ik. Ik doe dat ook niet graag.

Je zou je schamen. Door de grond zakken. Dat had ik toch nooit van jou verwacht.....

Soms is het niet tegen te houden. Dan wordt toch wel duidelijk wat er zich van binnen bij je afspeelt. Door je blik, door de houding.

Door waar je het steeds maar over hebt: waar het hart vol van is, daar stroomt de mond van over.

En dan gaan we dat hele gebeuren vanmiddag thematiseren omdat het 10^e gebod hier over gaat. Gij zult niet begeren! Wees niet jaloers. Zet uw zinnen niet op...

En als je de letterlijke tekst van het 10^e gebod weer even voor je ziet, dan valt iets op. Gij zult niet begeren het huis van uw naaste; Gij zult niet begeren de vrouw van uw naaste, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn rund, noch zijn ezel, noch iets dat van uw naaste is.

Je ontdekt dat het niet om het begeren op zichzelf gaat.

Ik kom er nog op terug dat begeren en verlangen op zichzelf iets heel moois is.

Maar hier ontdek je, door steeds maar opnieuw die 'naaste' (als een soort 'repeterende breuk') tegen te komen, dat de zonde het begeren is van iets of van iemand anders.

Begeer niet, wees niet jaloers op dat wat van een ander is.

God spreekt zich aan het eind van de 10 geboden nog een keer duidelijk uit!

Blok 2. Vind je het ook bijzonder dat hier iets verboden wordt dat je niet kunt zien?

Niet stelen, niet vreemd gaan, dat zie je, dat merk je.

Omgang met je naaste als het gaat om diefstal, vreemd gaan, roddelen dat kun je zien.

Dat kun je merken. Dat zit aan de buitenkant.

Maar begeren, dat zit aan je binnenkant, in je hart.

Moet wetgeving zich daar wel mee willen bemoeien?

Ik hoorde van een deskundige dat het bij strafrecht zo is dat het bedenken van slechte dingen niet strafbaar is maar wel als je het uit gaat voeren.

Thierry Baudet zei daar van de week nog wat over.

Jongeren uit zijn partij doen lelijke uitspraken die dicht bij discriminatie liggen.
Uit de krant: 'Opnieuw moet Forum voor Democratie zich verantwoorden voor extreme ideeën onder zijn leden. In besloten appgroepen doen de Forum-jongeren herhaaldelijk fascistische en antisemitische uitspraken'.

De eerste reactie van Thierry Baudet was: wij zijn geen **gedachtenpolitie**.

Oftewel: denken staat vrij. Dat zit aan je binnenkant.

Maar zo is het niet bij God.

God weet toch wel wat er in ons hart omgaat.

Hij kent ons als geen ander. Zelfs beter dan wij ons zelf.

En Hij stoot door tot de kern, tot het hart van mensen.

Hij weet namelijk dat het allemaal daar begint.

Bij de uitleg van HC44 ontdek je dan ook dat er niet heel veel aandacht besteed wordt aan het 10^e gebod zelf.

Nee, aan het einde van de 10 geboden wordt nog wat teruggeblikt.

Een overall view. Met een paar scherpe vragen.

Die veel met ons hart, onze houding, ons geloof te maken hebben.

Nu je al die geboden langs hebt zien komen.... En? Kun je ze houden?

Nee.

'Zelfs de allerheiligsten hebben slechts een klein begin van deze gehoorzaamheid'.

Het lijkt me niet de meest geslaagde uitspraak in de HC maar geeft wel duidelijk aan dat het ons niet lukt om het goede te doen.

Dan vraagt de HC door: maar waarom wordt er dan al eeuwenlang gepreekt over de 10 geboden?

Vandaag nog steeds een belangrijke vraag: op welke manier moeten wij de 10 geboden van God steeds weer voorgeschoteld krijgen?

Ik twijfel eraan of het veel effect heeft als je elke zondag de 10 geboden zonder enige toelichting voorlees. Daarom varieer ik graag en laat het ook geregeld achterwege.

Om meer effect te sorteren. Dat je dan (hoop ik) opeens weer wordt geprikkeld om erbij stil te staan.

De 10 geboden vind ik van groot belang en vanaf de Reformatietijd werd er materiaal ontwikkeld om de gemeente weer wat meer kennis van die 10 geboden bij te brengen. De Catechismus werd geschreven en in elke zondagmiddagdienst moest er geleerd en uitgelegd worden over de leer van de kerk. Onder andere over geloof (AGB), gebod (10 geboden) en gebed (onze Vader).

Ok, waarom werd dat dan zo belangrijk gevonden?

Blok 3. In de uitleg wordt gewezen op 2 effecten die preken over de 10 geboden heeft als het goed is. Probeer ze mee te maken en check of je het herkent.

Je voelt op je klompen aan dat het je niet lukt om ze te houden (1).

Je leert jezelf steeds beter kennen en je verlangt er ook steeds meer naar om het toch wel te willen, te proberen. Te veranderen (2).

Je voelt je schuldig, vraagt om vergeving en vervolgens om de Geest om een ander, een vernieuwd mens van je te maken.

In de woorden van HC44 'maar wel zo, dat wij met een ernstig voornemen niet slechts naar sommige, maar naar alle geboden van God beginnen te leven'.

Ik wil vragen aan je of je hier iets van herkent.

Of je geweten nog wel 'aan gaat' als je met foute dingen bezig bent.

Als je bijna kapot gaat van jaloezie of opgevreten wordt door begeerte.

Sta je jezelf wel eens toe om eens diep van binnen in je hart te kijken.

Hoe staat de vlag ervoor? Hoe gaat het met mijn binnenkant?

Een zelfscan...

Paulus kent het. In Romeinen 7 staat hij er speciaal bij stil.

Paulus, de grote Paulus. Hij die dag en nacht bezig was om het Evangelie van zijn levende Heer te verkondigen. Een hele grote in de geschiedenis.

Maar ook aan hem kon het knagen, zoals het bij Petrus flink geknaagd heeft toen hij zijn Heiland verloochende. Hij wist het weer toen de haan kraaide.

Dit is niet wat ik wil en toch gebeurt het me.

Paulus in Rom.7: Ik wil het goede wel doen en toch doe ik weer het kwade.

Een enorme strijd in jezelf om het goede of het kwade eruit te laten komen.

En in Galaten 5 vind je de bekende woorden van Paulus over leven naar het vlees of leven naar de Geest.

Krijgt je oude ik voorrang (= 'vlees') of krijgt de Geest voorrang?

Als de Geest voorrang krijgt komt er veel moois naar buiten toe bij je.

Als je dat niet doet dan komt er heel veel narigheid en zwarts naar buiten.

Niet begeren wat van een ander is. Niet jaloers zijn. Hoe moeilijk is dat!

Het vraagt om inwoning van de Heilige Geest.

En dat vraagt dus weer om gebed.

Mooi om dat ook te ontdekken in de HC.

Nadat die 10 geboden geklonken hebben gaat het over naar het gebed.

Waarvan gezegd wordt dat het het belangrijkste is in het dankbare leven.

Bidden is in verbinding gaan en komen met God. God groot maken, je richten op Hem.

Bidden is ook vragen of God je door zijn Woord en Geest je daarbij te helpen.

Blok 4. Al met al een intensieve boodschap aan het einde van de 10 geboden.

Gij zult niet begeren. Wees niet jaloers op wat van een ander is.

Een stevige oproep

Je zou zo maar kunnen gaan denken dat het christelijke leven er wat zuinig en benepen uit ziet. Pas op met je gevoelens. Kijk uit voor je verlangens. Allemaal gevaarlijk drijfzang.

Toch is dat niet waar!

Verlangen en begeren is iets heel moois dat God in ons heeft gelegd.

De vruchten aan de bomen in het paradijs waren begeerlijk om te zien.

Prachtig! Kijk eens goed rond bij een fruitkweker of bij de buurman op het plein.

De aardbeien, de kersen wat later. Een mooie krop sla. Geweldig toch?

Verlangen om weer eens een zonsondergang op een waddeneiland mee te maken.

Verlangen en ambitie: niets mis mee. Om later dit of dat te kunnen worden.

Om daarvoor je best op school te doen. Helemaal mooi.

Als ik later getrouwd ben....

Als ik ooit moeder word...

Als ik later met pensioen ben....

Als ik na de oorlog weer vrij ben....

Wat kan ik verlangen!

En wat kan ik verlangen naar liefde.

Verlangen om geliefd te zijn. Verlangen naar God.

Verlangen naar een mooie wereld. Naar het paradijs. Allemaal heel goed!

Verlang maar, begeer maar naar mooie en goede dingen!

En dan is het mooi om eraan te werken dat je binnenkant en buitenkant steeds meer op elkaar gaan lijken. Dat je iemand wordt uit één stuk.

Zoals God Zelf ook één is, uit één stuk. Wat Hij is is Hij helemaal.

En wij zijn geschapen naar zijn beeld dus dat is mooi om na te streven.

Toegewijd leven. Geen ruimte voor kwaad en voor geheimen.

Je kunt dus bidden om zo te mogen leven.

Je kunt vragen of de heilige Geest in je mag wonen en werken om je een mooi mens te maken. Die graag geeft. Het goede voor de ander op het oog heeft

Het mooiste middel tegen jaloezie en begeerte is om tevreden te zijn of proberen te zijn met wie je bent. Tevredenheid is het beste wapen tegen jaloezie en begeerte.

Tevreden met wat je hebt. Omdat je kind van God mag zijn.

Omdat je gekocht en betaald bent door de Here Jezus.

Dan hoef je niet per se meer zo veel.

Dan moet er niet meer per se van alles.

Dan hoef je niet dit te hebben en daarop jaloers te zijn.

Kijk maar naar de Here Jezus.

Wat een verlangen bij Hem. Wat een begeerte.

Om te doen de dingen van zijn Vader.

Om zijn wil te doen. Hij wilde niets liever.

Zo ging Hij ons voor op aarde. Zo gaat Hij ons voor onderweg en in de hemel.

En de Geest van Christus is naar hier gekomen. Op aarde.

Die neemt uit Hem en deelt het uit. Laat je hart maar vullen.

Dan komt er vast iets moois uit.... Amen.